

Antrean ESA - Historia

Kirjoittanut Erkki Koljonen, sihteeri, todennäköisesti vuonna 1952

Historiikki julkaistiin Antrea-Seuran vanhoilla, jo päättyneillä nettisivuilla, joille sen oli sähköiseen ulkoasuun tallentanut Terttu Talja. Historiikki on nyt (syyskuussa 2025) tallennettu pdf-muodossa seuran uusille nettisivuille (www.antrea.fi). Kirjoitusasu on säilytetty sellaisenaan.

Kuinka vanhaa urheiluelämä Antreassa oli, on vaikeaa aivan tarkalleen sanoa, kun mitään kirjoitettuja muistiinpanoja ei tiettävästi ole säilynyt. Jotain kansanurheilua, kuten väkikiven nostoa, hirren syöksyä, kiekon lyöntiä ja sylipainia sekä hiihtoa lienee harrastettu Antreassa niin kuin muuallakin paljon ennen, kuin varsinaista kilpaurheilua alettiin harrastaa. Eiköhän myöskin kilpasoutu kirkkoveneiden kesken Vuoksella, pitkillä kirkkomatkoilla ole ollut käytännössä niin kuin muuallakin Suomessa. Vanhemmat Vuoksen varsilla asuneet ja kirkkoveneitä käyttäneet asukkaat muistanevat tämän ajan monine kovine kilpailuineen, joiden todistajina on ollut vain veneissä ollut kirkkoväki. Varsinainen kilpaurheilu muistitietojen perusteella on alkanut siinä vuosisadan vaihteessa. Nuorisoseurojen toiminnan alkaminen antio sille enemmän mahdollisuuksia. Kesäjuhlien, jotka olivat kansanjuhlia yhteydessä, järjestettiin jotakin kilpailua.

Maanviljelijä Risto Kekki muistaa olleensa mukana ensimmäisissä Antreassa järjestetyissä urheilukilpailuissa. Kilpailut järjesti Antrean kirkon kylän Nuorisoseura ja kilpailulajeina oli vauhditon pituushyppy ja kuulantyöntö, erillisinä lajeina. Nämähän ovat lajeja, jotka voidaan järjestää joka paikassa. Palkintoina jaettiin rahaa. Kilpailijoina olivat Väinö Rouhiainen ja veljekset Viljam ja Jussi Zimmerman. Voittaja oli Väinö Rouhiainen. Kaksi vuotta myöhemmin oli Kuorekosken Nuorisoseuralla arpajaiset, joiden ohjelmassa oli urheilua. Kilpailulajeina olivat kuulantyöntö ja vauhditon pituushyppy. Kuulana käytettiin noin 10 kg painoista nostopainoa. Kuulantyönnön voitti uusinnan perusteella konstaapeli Antti Sintonen, toisena Risto Kekki. Pituushypyn voitti Risto Kekki ja samoin sylipainin, joka oli myös ohjelmassa. Ensimmäiset hiihtokilpailut Antreassa pidettiin Antrean kirkonkylän Nuorisoseuran järjestämänä Nummilahden jäällä 10 km matkalla. Tämän ensimmäisen kilpailun voitti Jaakko Hytönen. Seuraavana talvena kilpailut pidettiin samassa paikassa ja kilpailun voitti Risto Kekki, joka myöhemmin kilpaili kauempanakin kuin Antreassa sekä kesällä että talvella.

Ensimmäisissä Antrean Nuorisoseurojen Urheiluliiton kilpailuissa voittivat Risto ja Juho Kekki ja Antti Suni Kekinniemen Nuorisoseurasta. Toisen kerran voitti Kekinniemen Nuorisoseura, jonka joukkueen muodostivat Risto Kekin pojat Viljo, Aulis ja Esa, kaikki tunnettuja urheilijoita Antreassa, vaikka eivät erikoisemmin harjoitelleet. Viljo Kekki, erittäin lahjakas keskimatkan juoksija, oli Esan edustaja ensimmäisessä Esa-Vilkas ottelussa, tullen toiseksi, ollen paras antrealainen. Näin olivat pojat seuranneet isän esimerkkiä.

Antrean aseman seudulla, Antrean sataman ja Saijan kivimäen ollessa vilkkaimmillaan, on ollut vilkasta urheilu- ja kilpailutoimintaa jo ennen vapaussotaa. Siellä on ollut toiminnassa työväenyhdistyksen perustama tai sen alainen Urheiluseura Visa, johon on kuulunut jäseniä kaikista yhteiskuntaluokista. Siihen on kuulunut useita tunnettuja sen ajan urheilijoita, kuten Mankin veljekset, U. Pesonen, E. Toivonen ja painijana tunnettu rautatieläinen Pekka Hirvonen. Visa toimi vapaussotaan asti. Sodan pyörteisiin sen toiminta hajosi.

Vapaussodan jälkeen tapahtuneen jakautumisen johdosta Antrean aseman seudulla syntyi Vuoksenpojat niminen urheiluseura, joka kuului TUL:n ja oli ainoa liittonsa alainen seura Antreassa. Samoihin aikoihin lienee syntynyt Antrean asemaseudun poikien perustama niinkutsuttu Pikku-Esa, jonka perintönä nykyinen Esa sitten sai myöhemmin nimensä. Ennen nykyisen Esan perustamista lienee Antreassa ollut joitakin pieniä kyläseuroja, jotka eivät kuitenkaan jaksaneet kehittyä sen pitemmälle ja ovat nukahtaneet melkein alkuunsa. Savilahden Säte lopetti toimintansa Esan perustamisen jälkeen ja päätti lahjoittaa varansa myöhemmin perustetulle Esan Savilahden osastolle. Noita varoja ei tuo osasto kuitenkaan koskaan saanut.

Järjestyneintä urheilutoimintaa ennen Esan perustamista harrasti Antrean Nuorisoseurojen perustama Urheiluliitto. Tämän liiton perustivat 1912 antrealaiset nuorisoseurat, joihin kuuluivat vielä silloin myöskin Vuoksenrannan Nuorisoseurat. Yhteensä 10 seuraa liittyi tähän liittoon. Tällä liitolla oli omat virkailijansa ja omat sääntönsä, mutta se toimi nuorisoseurojen alaisena eikä kuulunut SVUL:ään. Tämän liiton ohjelmassa oli talvella hiihto ja kesällä yleisurheilu. Kun monien ottelujen tilalle tulivat sarjakilpailut ja viestinjuoksut, muodostuivat nämä kilpailut hyvin suosituiksi. Niissä käytiin monet kovat kamppailut niin hiihdossa kuin kesäurheilussakin useammasta kiertopalkinnosta. Kilpailujen suorituspaikat olivat tietysti heikot, jonkin nuorisoseuran talon piha, Talikkalan markkinaplaani, Sintolassa Väkkärännurmi ja maantiet. Järjestäjä- sekä toimitsijavoimat olivat vähemmän tehtävästään tietoisia, joten loppuratkaisuun pyrkivät monesti vaikuttamaan syrjäiset ja epäurheilijamaiset tekijät, varsinkin sitten, kun Vuoksenranta tuli eri pitäjäksi.

Urheiluhegemonia oli arveluttavasti kallistumassa Vuoksenrannan hyväksi, joten antrealaisten oli syytä ruveta ajattelemaan urheiluelämänsä kohottamista. Tämä seikka selvisi myöskin Suojeluskunnan kilpailuissa, joissa Vuoksenranta yleensä oli Antreaa edellä. Suojeluskunnan urheilulla saatiin enemmän nuorisoa kosketuksiin urheilun kanssa, joten olisi pitänyt vain kiinnittää huomiota sen edelleen kehittämiseen.

Suojeluskunnan urheilu on luku sinänsä ja sillä on monella tavalla suuri arvo monen pitäjän ja koko Karjalan sekä koko maankin urheilun kehittämisessä. Antreassa ei Suojeluskuntatyössä osattu tai ei tahdottu antaa urheilun kehittämiselle sellaista sijaa, että se olisi kyennyt kohottamaan Antrean urheilullista asemaa, joten varsinainen urheilullinen kasvatustyö on katsottava myöhemmin urheiluseuratoiminnan ansioksi. Vaikutteensa urheilulliselle kerääntymiselle lienee Antrea saanut useammalta taholta. Olihan Kirvu, Antrean naapuripitäjä,

kulkenut urheilussa paljon edellä. Kirvun Vilkas oli perustettu jo vuosisadan alussa, joten sen toiminta oli ehtinyt jo tulla tunnetuksi ja saada mainetta kautta maan. Maamme suuret saavutukset urheilussa ja erikoinen innostus urheiluseurojen perustamiselle Karjalassa saivat herätetyksi ajatuksen Urheiluseuran perustamiselle Antreaan.

ESA:n perustaminen

Antrean Nuorisoseurojen Urheiluliiton järjestämien hiihtokilpailujen yhteyteen oli 28. 2. 1926 kutsuttu urheiluseuran perustava kokous Antrean aseman Kuorekosken Nuorisoseuran talolle. Tilaisuuteen oli kutsuttu silloin Urheiluliiton neuvoja hra Tuomas Hauhia selostamaan asiaa. Hänen alustuksensa jälkeen valittiin T. Hauhia kokouksen puheenjohtajaksi ja pöytäkirjan tekijäksi J. Martikainen. Kokous päätti perustaa Antreaan Voimistelu ja Urheilu seuran, jonka nimeksi tuli Esa, joka oli peruja aikaisemmin nukahtaneelta nk. Pikku-Esalta. Seuran säännöt hyväksyttiin asiallisin muutoksin. Seuran puheenjohtajaksi valittiin Johannes Martikainen ja johtokuntaan tulivat vakinaisiksi Emil Silvonen, Erkki Jantunen, Jussi Kemppi ja Pekka Sokka, varajäseniksi Matti Koljonen ja Matti Kekki. Seura päätti liittyä SVUL:n Viipurin piiriin ja jäsenmaksuksi määrättiin 5 mk toimivilta ja 25 mk kannattavilta jäseniltä. Seuraavat 23 kokouksen osanottajaa kirjoittivat omakätisesti nimensä seuran perustamiskirjaan:

1. J. Martikainen
2. Jussi Kemppi
3. Heikki Pyyhtiä
4. Erkki Jantunen
5. Arvi Jantunen
6. Väinö Olkinuora
7. Pietari Sokka
8. Antti Jaakonsaari
9. Arvo Mallat
10. Emil Silvonen
11. Matti Koljonen
12. Heikki Suni
13. Urho Kekki
14. Arvi Pyyhtiä
15. Toivo Kemppi
16. Matti Kemppi
17. Vilho Hallikainen
18. Venu Peltonen
19. Väinö Shalman
20. Oiva Torkkeli
21. Jeremias Lasonen
22. Viljam Martikainen
23. Antti Olkinuora

Edellytykset seuran menestymiselle eivät olleet suuret. Ennakkoluulot vaikuttivat monella tavalla ja kokemus niin seura- kuin järjestötoiminnassa olisi ollut tarpeen. Yleinen mielipide seuran perustamiselle ei ollut erikoisen suopea. Seuran rekisteriin ilmoittaminenkin viivästyi monesta syystä. Vasta kesällä, kun piti ilmoittaa kilpailijoita ensimmäisen kerran Esan nimissä Viipurin Urheilijoiden Helluntaikilpailuihin, ei asia järjestynyt ennen kuin rekisteriin ilmoittaminen oli tehty. Paperit olivat kuitenkin kunnossa ja silloisen piirisihteerin apulaispoliisimestarin O. Mäkeläisen kautta asia järjestyi mutkattomasti. Väliaikaisesti Esa rekisteröitiin 21. 5. 1926 ja lopullisesti 17. 6. 1926.

Näihin kilpailuihin osallistui vain Viljam Martikainen 1000 m alokasjuoksuun, jossa hän tuli viidenneksi 27 osanottajasta. Joukossa oli monia myöhemmin kuuluisia nimiä. Sarvilahti jäi 15:si, vaikka seuraavana vuotena oli Suomen mestaruuskilpailuissa jo toinen 800 m juoksussa. Tämä osoittaa, että Esalla oli ainesta alusta alkaen, mutta harjoitustaitoa puuttui. Esan sen ajan innokkain harjoittelija Ensio Pelli harjoitteli itsensä piloille voimatta koskaan esittää lahjojaan ja harjoitteluaan vastaavia tuloksia.

Kaikki toiminta onnistuakseen ja mennäkseen eteenpäin tarvitsee rahaa. Yksistään innostuksella ja uhrautuvalla mielellä eivät asiat mene eteenpäin. Rahahuolien painaessa aloitteli Esa toimintaansa, eivätkä ne huolet ole lakanneet painamasta myöhemminkään. Itse on Esa joutunut tienaamaan jokaisen pennin mitä se on toiminnassaan tarvinnut. Ensimmäisenä vuotena ei tuloja ollut paljon muuta kuin jäsenmaksutuloja. Jäseniä liittyi ainoastaan 44 toimivaa ja 5 kannattavaa jäsentä. Yhdet ohjelmalliset illamat pidettiin Koljolan Nuorisoseuran talossa 6. 6. murtomaajuoksukilpailujen yhteydessä. Syyskuun alussa pidettiin ensimmäiset Esan järjestämät jäsentenväliset urheilukilpailut Talikkalan markkinallaanilla. Kilpailu oli 5-ottelu miehille, johon kuului kuula, pituus- ja korkeushyppy sekä 100 ja 400 m juoksut. Tähän kilpailuun lahjoitti palkinnot hra Serenius. Lisäksi oli 3-ottelu alle 18-vuotiaille, ja 1500 m juoksu. Martti Happonen voitti 5-ottelun. Toiset sijoitukset eivät ole säilyneet muistissa.

Ensimmäiset tanssiaisat pidettiin Antrean Nuorisoseuran talossa, mutta niistä tuli tappiota. Kun Kuorekosken Nuorisoseuran talon rakennustyöt oli saatu suoritetuksi, niin voitiin seuran johdon suostumuksella aloittaa voimisteluharjoitukset jo ensimmäisen vuoden lopussa. Harjoituksia lupautui johtamaan joht. F. K. Pietilä. Tästä alkaen tulikin talosta Esan keskeisin paikka, jonne Esa kokoontui koko toimintansa aikana niin juhliin kuin kokouksiinkin sekä harjoituksiin. Se oli erinomaista yhteistyötä ja yhteisymmärrystä, joka ei unohdu. Näissä harjoituksissa, jotka olivat enemmän kuntovoimistelua, kävi poikia ilahduttavan runsaasti.

Paljon ei ensimmäisenä vuotena tosin saatu aikaan. Jäseniä oli vähän ja eivät edes toimihenkilöt pitäneet asiaa kovin tärkeänä. Toiminta oli kuitenkin alussa ja voitiin paljon selvemmin ottein lähteä toiselle toimintavuodelle. Johtokuntaan tuli uusia jäseniä, agronomi F. K. Pietilä ja Väinö Häkkinen, varajäsenet O. Uusivuori ja U. Rajamäki. Väinö Häkkisestä tuli sihteeri. Huomio kiintyi toisena vuonna varojen hankkimiseen. Jäsenmääräkin jo vähän kohosi. Kilpailutoiminta oli

edelleen pientä, pojat tekivät joitakin kilpailumatkoja, mutta saavutukset eivät olleet suuria. Joku palkinto joutui jo Esankin pojille. Esan kaunis merkki hyväksyttiin. Joku Emil Silvosen tuttava piirsi sen lahjaksi. Myöskin Esan ensimmäinen kilpailupuku hyväksyttiin. Siinä oli teräksenharmaa paita, joka ei käytännössä ollut onnistunut. Vuodeksi 1928 tuli puheenjohtajaksi Emil Silvonen ja hänen ansiostaan seuran taloudellinen asema helpottui. Hankittiin uudet voimistelutelineet ja uhrattiin ropo Olympian rahastoonkin. Urheilukenttäkysymyksen korjaamiseksi lahjoitti Esa 3000 mk Antrean Suojeluskunnalle, jolla oli sopiva alue urheilukentäksi Antrean kirkonkylässä, mutta jota käytettiin vain perunamaana. Tällä lahjoituksella Esa osoitti, että se ei toimi vain huvittaakseen kansaa vaan sen pyrkimyksenä oli todella urheiluolojen parantaminen ja kohottaminen. Parhaat poikamme Matti Pöhö, Kalle Hankkia, Urho Rajamäki, Veikko Anttonen ja muutkin kilpailijat pääsivät Viipurissa, Ensossa, Hiitolassa ja Kirvussa lusikan varteen kiinni. Vuosi 1929 meni samoissa merkeissä kuin edellinenkin. Talouspuoli vaurastui ja oli parhain Esan toiminta-aikana. Urheilulliset saavutukset olivat suunnilleen samat kuin edellisenäkin vuotena. Esan lyhyessä historiassa oli vuosi 1930 käännteentekevä. Seura menetti vuoden aikana puheenjohtajansa ja sihteerinsä. Emil Silvonen ja Väinö Häkkinen siirtyivät vuoden lopulla pois paikkakunnalta. Tämä oli suuri tappio, sillä molemmat ovat miehiä, joilla oli tahtoa ja tarmoa tehdä parhaansa seuran hyväksi.

Vuonna 1930 saatiin aikaan Esa-Vilkas seura-ottelu, joka oli huomattava tekijä kohottamaan urheiluinnostusta ja myöskin urheiluharrastusta ja -tasoa. Esa onnistui voittamaan tämän Kirvussa, Tietävälän kentällä 24. 8. 1930 pidetyn ensimmäisen seuraottelun. Voitto merkitsi Esalle ja Antrean nousevalle urheilulle paljon. Seura, jota ei pidetty vielä minään tekijänä, vain tanssiseurana, kykeni lapsen iästään huolimatta tasaveroiseen kilpailuun yhden maamme vauraimman maalaisseuran kanssa, joka oli miehen mitassa ja iässä. Kyllä silloin antrealaisilla urheilun ystävillä oli mieli iloinen, sillä olihan Esa ensi kerran osoittanut, että sen työ oli kantanut hedelmää. Taso ei ollut vielä laaja, mutta kärki oli jo tarpeeksi korkealla ja sitä tarvittiin tason laajentamiseksi ja urheiluasian mainostamiseksi.

Tämän ensimmäisen huomattavamman voiton rohkaisemana uskalsi Esa tehdä aloitteen kunnanvaltuustolle urheilukenttäalueen luovuttamisesta. Kirjallisen anomuksen lisäksi olivat Väinö Häkkinen ja Hannes Martikainen valtuuston kokouksessa asiaa selostamassa. Valtuusto teki myöhemmin myönteisen päätöksen, mutta kenttäaluetta ei annettu Esalle, vaan se myönnettiin kaikille urheilua harrastaville järjestöille. Näin kentän rakentaminen tuli kokonaan toiseen vaiheeseen. Kentän rakennustyöt aloitettiin talkootyönä suurella innolla, mutta pitkälle ei tällä tavoin päästy. Kentän rakennustyöt näyttivät monessa vaiheessa synkältä, mutta selvisivät, kun Antrean kunta otti asian omakseen. Asian eteenpäin vieminen joutui erikoisen lautakunnan huoleksi. Siihen kunta valitsi oman edustajansa ja eri järjestöt omansa. Lautakunta pysyi koko ajan muuttumattomana, ensin Kentän Rakennuslautakuntana ja myöhemmin kentän valmistuttua Kunnan Urheilukenttälautakuntana. Tähän lautakuntaan kuului kunnan edustajana opettaja Matti Hännikäinen, joka oli lautakunnan puheenjohtaja. Toisena kunnan nimeämänä ja

varapuheenjohtajana oli johtaja F. K. Pietilä, Suojeluskunnan edustajana tehtailija Hugo Silvonen lautakunnan rahastonhoitajana, Esan edustajana Hannes Martikainen lautakunnan sihteerinä sekä Vuoksenpoikien edustajana kivenhakkaaja Matti Lappveteläinen. Lautakunta huolehti kentän rakentamisesta ja anoi myös tarvittavat varat Valtion Urheilulautakunnalta sekä Antrean kunnalta. Kentästä tuli, sen valmistuttua, tiilimurskapääällysteinen 300 m radoilla. Rakennustyöt tehtiin Valtion Urheilulautakunnan mestarin, hra Mäkisen johdolla. Tiili saatiin kunnalliskodin maalla olleen tiilitehtaan pohjalta, joka murskattiin Valtion Urheilulautakunnan koneilla. Raskaimman kuorman rakennusaikana joutui kantamaan Hugo Silvonen, joka valvoi kiinteästi töitä ja joutui itse välillä rahoittamaan, kun määrärahat eivät aina riittäneet. Kentästä tuli rakenteensa puolesta onnistunut, erikoisesti 100 m suora oli sopivassa kosteudessa nopea. Kiertävissä radoissa oli joissakin kohdissa koe-seos, joka ei ollut tarpeeksi pitävä. Heitto- ja hyppypaikat oli tunnustettu hyviksi, joten kenttä oli Viipurin piirin parhaita. Sinne kilpailijat saapuivat mielellään yrittämään tulosta itselleen. Kaikki voivat olla erittäin tyytyväisiä, kun kenttä sijaitsi keskeisellä ja sopivalla sekä lisäksi kauniilla paikalla Talikkalassa, puolimatassa Antrean asemaa ja Antrean kirkonkylää.

Sinä lyhyenä aikana, jonka kenttä ehti olla käytössä, se osoitti, että kunnollisen urheilukentän aikaansaaminen oli yksi kaikkein tehokkaimpia keinoja urheiluharrastuksen ja -tason kohottajana. Esalla oli lisäksi kaksi muuta kenttää valmistumassa. Noskuan osastolla oli jo käyttökunnossa kenttä vuokramaalla. Koljolassa oli ostettu alue, jossa oli kentäksi raivattu alue, mutta varsinaiset kentän rakennustyöt olivat suorittamatta. Kenttää kuitenkin käytettiin kilpailujen järjestämiseen, kun paikka oli luonnostaan tasainen ja sopiva. Näin olivat urheilupaikkakysymykset jo järjestyksessä varsin hyvään kuntoon, vaikka alussa ei ollut Esalla edes harjoitusten, puhumattakaan kilpailujen järjestämismahdollisuuksia.

Toinen seuraottelu Vilkaan kanssa jouduttiin pitämään Antreassa Talikkalan markkinallaanilla. Tämän ottelun voitti aivan selvällä piste-erolla Vilkas. Esa oli menettänyt joukostaan parhaita kilpailijoitaan ja Vilkas koonnut voimansa. Ensimmäinen häviö oli nähtävästi kolhaissut Vilkaan kuulua mainetta. Siitä kimpaantuneena Vilkas antoikin kuin isän kädestä, joten meillä ei jäänyt paljonkaan ilon aihetta. Näiden seuraotteluiden vaiheet olisikin mieluista tarkastella jokainen yksityiskohdittain, mutta siihen ei valitettavasti ole enää mahdollisuutta tarkasti, sillä se Esan tuloskirja, jonka Väinö Häkkinen v. 1928 pani alulle ja jossa olivat kaikki Esan jäsenten kilpailutulokset niin kotona kuin muuallakin, katosi evakkomatalla. Se oli suuri vahinko, sillä tähän kirjaan oli kerätty koko Antrean urheiluelämän kehitys. Tämä lyhyt katsaus on säilynyt Esan 10-vuotiskertomuksesta.

Vuosi	Kilpailupaikka	Voittaja	Esa	Vilkas	Viesti
1930	Kirvu Tietävälä	Esa	65	53	Esa 2.17.7
1931	Antrea Talikkala	Vilkas	45	72	Vilkas
1932	Kirvu Tietävälä	Vilkas	57	61	Vilkas 2.18.3

1933	Antrea Talikkala	Esa	66,5	51,5	Esa	2.18.5
1934	Kirvu Uusi Urh.k.	Esa	64	54	Vilkas	2.12.1

Uudesta palkinnosta

1935	Antrea Talikkala	Vilkas	57	61	Vilkas	2.10.1
------	------------------	--------	----	----	--------	--------

Tämä ensimmäinen kiertopalkinto ratkesi Esan voitoksi. Sen oli lahjoittanut Niemisen kultasepäntiike Kouvolasta, joka oli siihen aikaan Esan palkintojen hankkija. Vilkas oli hankkinut 1000 m viestipalkinnon ja voitti sen myös omakseen. Otteluja päätettiin jatkaa v. 1935. Uuden palkinnon lahjoitti Antrean aseman henkilökunta ja 1000 m viestipalkinnon hankki edelleen Vilkas. Kilpailusääntöjä muutettiin niin paljon, että kilpailussa sai kumpaakin seuraa edustaa 3 edustajaa, joista 2 parhaan tulos laskettiin ottelupisteissä. Näitä seuraotteluja Esa-Vilkas ehdittiin suorittaa 10, joista viimeinen pidettiin v. 1939. Näistä otteluista voitti Vilkas 4 ja Esa 6, saaden molemmat kiertopalkinnot. Jääsken Kirijät-Esa ystävyysotteluja käytiin 4, jotka kaikki voitti Esa.

Vuosi	Jäseniä	Kok. Johtok.	Kok. Yleis.	Iltamia Ohj.	Iltamia Tanssit	Urh. Kilp	Hiihto-kilp.	Mäen-lasku	Pesä-pallo	Osastot
1926	49	4	2	1	1	2				
1927	68	3	1		14	3	1			
1928	51		1		15	3	1			
1929	38		1		22	3	2			
1930	76	7	2	1	20	2	1			
1931	77	9	1	1	13	4	1			
1932	87	7	1		13	5	1		3	
1933	99	10	2		20	6	1			3
1934	308	11	1	3	22	5	2		11	3
1935	338	12	1	2	27	6	2	1		4

Nämäkin numerotiedot puhuvat omaa kieltään, vaikka niistä ei käykkään selville seuran sisäinen kehitys. Urheilutoiminnan laajentaminen kysyi varoja, jotka oli ollut koottava iltamatoiminnalla, ennen kenttäkysymyksen järjestymistä. Kilpailutoimintakaan ei tuota edes järjestämiskustannuksia ellei kysymyksessä ole jotakin aivan erikoista. Sitten taas kohoavat kustannukset, joten suuriin yrityksiin ei monesti uskallettu ryhtyä. Vuonna 1935 juhannusaattona järjesti Esa ensimmäiset kansainväliset kilpailut, joissa vierailivat latvialaiset urheilijat Jörgins, Motmilles ja Krastins. Kotimainen edustus oli erittäin huomattava, yli 60 osanottajaa, joukossa olympiaehdokkaita A. Toivonen, Ekholm, Hoppania, Nikkanen, Siltanen, Pärni ja V. Hänninen ym.

Kilpailut olivat jo siksi huomattavat, että Urheiluliiton valmentaja hra H. Torpo tuli kilpailujamme seuraamaan. Kilpailut onnistuivat kaikin puolin hyvin, vaikka toimitsija- ja palkintotuomarikuntamme joutui kovalle koetukselle, mutta hyvin se selvisi tästä kokeestaan. Erikoisen kiitoksen ansaitsi kilpailujen kuuluttaja entinen seuramme jäsen Väinö Häkkinen. Piirin lähettämä ylituomari hra Helke oli suorastaan ihmeissään siitä kuulutustaidosta.

Muista huomattavimmista kilpailuista ensimmäisenä 10-vuotiskautena voimme mainita, että 9.9. 1934 olivat ensimmäiset piirikunnalliset kilpailumme, joissa oli Viipurin piirin parhaita miehiä noin 60. Näissä kilpailuissa VU edustaja J. Siltanen heitti epävirallisen Suomen ennätyksen kevyessä moukarissa, tulos 57,7 m. Toiset piirikunnalliset kilpailumme olivat 15.9. 1935, joissa oli osanottajia noin 80, joukossa Suomen pituushypyn mestari A. Laine. Hän juoksi 100m ja voitti ajalla 11,4, joka oli kenttämme ennätys. Esaan liittynyt J. Siltanen heitti moukaria uuden piiriennätyksen 51.25. Esa järjesti 28. 2. 1932 Viipurin piirin sisähyppymestaruuskilpailut, joissa mestaruuden voitti V. Hänninen. Omista pojistamme V. Sahlman tuli neljänneksi. Seuraottelut ovat olleet keskeisimmät kaikessa toiminnassamme, joista oli katsaus edellä. Nyt olisi mielenkiintoista vilkaista sitä tulostulokirjaa, joka on hävinnyt. Tuosta 10 vuotiskertomuksesta saamme parhaat kotoiset tulokset siltä ajalta.

Kilpailulaji	Tulos	Aika	Paikka	Nimi
60 m	7.5	16/9-28		A. Kylmä
		29/5-32	Talikkalan markk.l.	V. Sahlman, J. Martikainen
100 m	11.8	20/8-33		M. Happonen
		5/8-34	Antrean Urh.kenttä	J. Martikainen
200 m	24.5	8/6-30	Talikk. markk.laani	V. Sahlman
400 m	54.8	/9-26	- " -	E. Silvonen
800 m	2.06.5	15/9-35	Antrean Urh.kenttä	V. Räsänen
1500 m	4.18	9/9-34	- " -	M. Tonteri
5000 m	17.01.7	20/8-33	- " -	A. Salli
Kuula	12.62	23/6-34	- " -	E. Hanhijoki
Kiekko	39.96	23/6-35	- " -	H. Möttölä
Keihäs	59.83	9/9-34	- " -	T. Koikkalainen
Moukari	51.25	15/9-35	- " -	J. Siltanen
Pituus	6.20	5/8-34	- " -	R. Martikainen
Korkeus	170	29/5-32	Talikk.markk.laani	R. Martikainen
		26/3-33	- " -	V. Sahlman
Seiväs	345	23/6-35	Talikk.urh.kenttä	V. Sahlman
3-loikka	12.87	-35	- " -	R. Martikainen

Edellä oleva luettelo ansaitsisi erikoisen selityksensä. Parempi nähdä vain kylmä todellisuus, sillä emmehän voi edes vastaavanlaista tilastoa esittää toisilta edustavammilta aloilta. Onhan Esan ohjelmassa yleisurheilun lisäksi useimmat liikuntakasvatuksen alat: yleisurheilun ohella on hiihto Esan ohjelmassa ollut enemmän etualalla. Hiihdon kohottamiseksi on koitettu tehdä näissä

oloissa mitä on voitu. Sen kehitys on Esan aikana kohotettu aallon pohjasta melko korkealle, vaikka aivan selviä vertailuja on vaikea tuoda esille.

Parhaimmat hiihtäjämme Toivo Tiainen, Matti Haukka, Eino Pyyhtiä ja Viljo Räsänen ovat olleet monissa suurissa kilpailuissa. T. Tiainen on menestynyt parhaiten. Suurempien saavutustensa aikana hän ei enää edustanut Esaa. T. Tiainen ja E. Pyyhtiä olivat silloin I luokan hiihtäjiä. Esalla oli hiihto-ottelu Ylä-Vuoksen Maamieskoulun Toveriliiton kanssa, jossa Toveriliittoon kuuluneet Esan jäsenet eivät saaneet edustaa Esaa, vaan Toveriliittoa. Hiihdosta oli kehittymässä Esan vahvimpia lajeja. Useita nuoria hiihtäjiä oli kehittymässä aivan korkeampaan luokkaan, jos Esa olisi saanut toimia kotiseudullaan. Antrean hiihto aloitettiin v. 1936, jossa ensimmäisen hiihdon voitti A. Koskelainen. Tässä ensimmäisessä hiihdossa oli matka 20 km. Toisessa kilpailussa v. 1937 oli päämatka 30 km ja tämän kilpailun voitti Eino Olkinuora. Nämä molemmat kilpailut pidettiin Ylä-Vuoksen Maamieskoulun maastossa. Sitten kilpailupaikka siirrettiin Antrean aseman läheisyyteen. Vuonna 1938 voitti kilpailun Pekka Vanninen ja 1939 Otto Kekkonen, joka kaatui talvisodassa ja Antrean hiihdon palkinto ”Antrean kippa” joutui moneksi vuodeksi kadoksiin. Antrean hiihdon kiertopalkinto löytyi kuitenkin vuonna 1949, jolloin Antrean hiihtokilpailuja jatkettiin. Ensimmäinen kilpailu pidettiin Lopella Launosten maastossa 29. 1. 1950, jossa kilpailun voitti Esan oma kasvatti, kenties kaikkein korkeimmalle kohonnut, Arvo Jyränkö, Jämsänkosken Ilvestä edustanut Antrean poika, entinen Öhman. Toinen kilpailu pidettiin Hausjärvellä Ahjolan maastossa 10-11. 2. 1951. Nytkin kilpailun voitti entinen Antrean poika lisveden Kiriä edustava Pauli Linna. Esalla on vielä vanhempia edustavia hiihtäjiä vahvistuvassa hiihtäjäkaartissaan ja nuorempia on nousemassa pinnalle. Hiihdossa oli Esalla sovittu seura-ottelusta sellaisen hiihtoseuran kuin Hiitolan Urheilijain kanssa. Vuonna 1939 tämä ottelu ehdittiin suorittaa Hiitolassa. Sen voitti Hiitola. Seuraavana vuonna oli sitten se ”suuri ottelu”, jolloin kaikki muu jäi toistaiseksi.

Mäenlaskukin oli Esan ohjelmassa Antreassa senjälkeen kun Suojeluskunta rakensi mäen Ylä-Vuoksen Maamieskoulun lähelle. Piirikunnalliset mäenlaskukilpailut järjestettiin 1937. Jäsentenvälisiä kilpailuja oli useampiakin. Mauri ja Sauli Saukko sekä Terttu Paloheimo sekä V. Räsänen edustivat Esaa useammassakin kilpailussa. Yhdistetty kilpailu oli ensimmäistä kertaa Esan kilpailujen ohjelmassa. Vasta 1951 Antrean hiihdon yhteydessä oli myöskin kansallinen mäenlasku. Vuonna 1937 Viljo Räsänen suoritti hiihtoneuvoja- mäkituomarikurssin, koska oli tarkoitus kehittää näitä lajeja Antreassa.

Voimistelua on harrastettu aivan alusta alkaen, mutta se on ollut enemmän muokkaus- kuin kuntovoimistelua. Kilpailuja ei ole järjestetty kuin jäsentenvälisiä karsintakilpailuja voimistelijoukkueen valitsemiseksi Suomen Yleisille Voimistelujuhille. Ensimmäisen kerran kilpaili Esan voimistelijoukkue Helsingissä 2-4.6.1934 yleisillä voimistelujuhlilla maalaisseurojen vapaaliike kilpailussa sijoittuen yhdeksänneksi 39:stä joukkueesta. Joukkueen johtajana toimi Vilho Kemi ja joukkueeseen kuuluivat Mauri ja Sauli Saukko, Viljo Räsänen, Onni Koljonen, Uuno

Suokas, Väinö Olkinuora, Tauno Koivisto, Onni Karilainen, Reino Martikainen ja Arvi Jantunen. Toisen kerran osallistui joukkue 17-20. 8. 1938 Helsingin voimistelujuhille. Joukkueen johtajana toimi edelleenkin Vilho Kemi ja joukkueeseen kuuluivat Arvi Jantunen, Onni Koljonen, Väinö Olkinuora, Sauli Saukko, Uuno Suokas, V. Paloheimo, T. Luukkonen ja Lauri Ikävalko. Tässä kilpailussa sijoittui Esan joukkue maalaisseurojen sarjassa kuudenneksi.

Suomen Suurkisoissa Helsingissä v. 1947 oli Esan joukkueessa miehiä 24 ja naisia 12, yhteensä 36. Esa oli silloin kovin hajalla ja antrealaisia oli muidenkin seurojen joukkueissa. Esan joukkue oli Launosten osaston järjestämä.

Voimistelun ensimmäisenä johtajana toimi johtaja F. K. Pietilä ja hänen aloitteestaan hankittiin Esalle uudet ja kunnolliset voimistelutelineet, jotka olivat Kuorekosken Nuorisoseuran talossa. Toisena johtajana toimi jonkun aikaa rautatievirkamies V. Kemppi, jolloin sama joukkue edusti Antrean Suojeluskuntaa.

Nyrkkeilykin on kuulunut Esan ohjelmaan, joskaan mitään saavutuksia ei ole esitettävänä. Kaksi kertaa on seuralla ollut edustaja Suomen alosmestaruuskilpailuissa. Vuonna 1935 tuli U. Meriluoto ensimmäiseksi Viipurin piirin mestaruuskilpailuissa. Hän oli myöskin Viipuriin järjestetyillä neuvontakursseilla, joissa oli ohjaajana Max Matheus. Nyrkkeilykärpänen on kuitenkin tuntunut levinneen antrealaisten keskuuteen, sillä antrealaisia nyrkkeilijöitä tiedetään olevan toisissa seuroissa tällä hetkellä. Se tuskin on Esan ansiota.

Pyöräily tuli Esan ohjelmaan 1935, jolloin seura liittyi Pyöräilyliittoon. Esa järjesti sen jälkeen jäsenten välisiä piirikunnallisia kilpailuja. Pyöräily oli ohjelmassa Jääsken Kirijät-Esa seuraottelussa, jossa Esan pyöräilijät Tauno Kuparinen ja T. Pöhö menestyivät hyvin. Nämä perinteet ovat säilyneet vielä heidän keskuudessaan toisiin seuroihin. Esan ohjelmassa ei pyöräilyä tällä kertaa ole.

Pesäpallo on ollut Esan ohjelmassa jo alusta ja sillä on joitain perinteitäkin, mutta koskaan ei pesäpallo enempää kuin muukaan palloilu ole päässyt ryöstäytymään päätekijäksi, vaan se on ollut kokoavana ja kehittävästä tekijänä muiden urheilulajien rinnalla. Pesäpallo toimi Antreassa eri osastona vuodesta 1935 alkaen ja sillä oli jo osastonsa jokaisessa kylä- ja alaosastossa. Samana vuonna voitti Esa Kaakkois – Suomen B – luokan mestaruuden, joka jäikin Esan suurimmaksi saavutukseksi. Paljon oli niitä harjoitus- ja ystävyysotteluja, joissa Esakin oli mukana. Pesäpallo onkin ollut enemmän valmennusmenetelmä kuin itse tarkoitus ja se onkin kasvattanut ja luovuttanut urheilulle hyvää ainesta ja hyviä urheilijoita.

Valmennuskysymyksiin on Esassa kiinnitetty erikoista huomiota aivan alusta alkaen. Vielä Esan alkuvuosina pidettiin valmennuskysymyksiä niin yksityistietoina, ettei niistä paljon toisille hiiskuttu jos joku jotain tiesi. Eipä niistä yleensä paljon kukaan mitään tiennytään. Asian kehittämistä ajatellen lähetti Esa 3 miestä 15-20.6. 1931 Urheiluliiton Viipuriin järjestämille Urheiluneuvojakursseille, jossa olivat opettajina Huugo Lahtinen ja Paavo Karikko. Kursseilla

olivat mukana Onni Paajanen, Aarne Partanen ja Hannes Martikainen. Viimeksi mainittu oli mukana Viipurin piirin järjestämällä seuraneuvojakursseilla, joita pidettiin useampana vuotena useita eri kursseja. Piirin valmentajina ovat käyneet seurassa pitämässä valmennustilaisuuksia herrat Viinikainen, Sutinen, Valste, Laine, Virtanen ja Järvinen. Nyt ei tarvinnut enää valmennusohjeiden puutteessa kenenkään olla harjoittelematta tai harjoitella kokonaan väärin niinkuin oli asian laita vielä Esan alkuaikoina. V. Aakkulan työ Antreassa oloaikana oli erittäin suurimerkityksellinen niin innostajana kuin neuvojanakin, sillä olihan hän käytännössä kokenut valmennuksen ja teki parhaansa nuorempien ohjaamiseksi oikeille raiteille. Myöskin kykenevien toimitsijain ja palkintotuomarien puute oli seuran alkuaikoina suuri. Ensimmäiset palkintotuomarikortit saivat v. 1935 O. Paajanen II, T. Palola, A. Jantunen ja J. Martikainen III luok. Myöhemmin tämäkin asia järjestyi tyydyttäväksi. Tälläkin hetkellä on Esalla palkintotuomari kysymys järjestyksessä ja Esa on luokkaseurojen joukossa tältäkin osalta.

Oikeastaan 10 vuotta Esan toiminnasta kului seuratoiminnan opettelemiseen ja vasta sen jälkeen tapahtui huomattavampi kehitys useammassa suhteessa. Seuran säännöissä ensimmäinen muutosehdotus hyväksyttiin 22.1. 1933, jonka jälkeen Esan osastoja alkoi syntyä pitäjän eri puolille. Osastojen perustaminen tosin aloitettiin v. 1932 tekemällä suunnitelmia mihin päin osastoja suunniteltiin.

1. Noskuan osasto mainitaan ensimmäisen kerran 14.6. 1934, jolloin se pyysi urheiluneuvojaa osastoon. Pesäpallo-osasto perustetaan 13.1. 1935
2. Savilahden osasto 1.8. 1935
3. Hannilan osasto 17.4. 1936 ja
4. Kuparsaaren osasto 31.5. 1936
5. Vuonna 1936 vuosikokouksessa ovat myöskin jo edustettuina Koljolan
6. Kavantsaaren ja
7. Pullilan osastot
8. Viimeksi muodostui Kuukaupin osasto

Poika- ja naisosastot muodostettiin vasta viimeisenä toimintavuotena. Vuonna 1939 Esan organisaation muodosti Esan pääosasto, johon kuului Antrean asemanseutu lähikylineen. Pesäpallo-osastoon kuului pesäpallo-jaosto joka osastosta. Samalla tavalla muodostuivat nais- ja poikaosastot sekä lisäksi 8 kyläosastoa. Osastot maksoivat veroa pääosastolle 2 mk aikuisilta ja 1 mk alle 18 vuotiailta jäseniltä. Muutoin osastot hoitivat itsenäisesti taloutensa, paitsi että osaston tiliasema esitettiin seuran yhteisessä vuosikokouksessa. Esan jäsenmäärä, joka v. 1935 oli 338 oli v. 1939 jo 587, hyvin lähelle 600. Jäsenmäärä olisi hyvin helposti voitu korottaa noin 2000 poikaosaston tultua uudelleen järjestettyä. Esan toiminnan uudelleen alettua on poika- tai nuorisotoiminnan heikkous jälleen sen toiminnan heikoin kohta.

Mennäksemme jälleen itse toimintaan, niin voimme todeta, että urheilu oli huomattavin ja tärkein toimintamuoto. Vuonna 1936 teki Toivi Palola aloitteen osastojen välisten kilpailujen pitämisestä. Tähän kilpailuun lahjoitti tehtailija Huugo Silvonen kiertopalkinnon, johon

johtokunta laati säännöt erinäisin tasoituspistein. Näistä kilpailuista muodostui sitten Esan mestaruuskilpailut, joissa oli yli 100 osanottajaa. Kun osastot pitivät omat kilpailunsa katsastukseksi näitä kilpailuja varten, niin sisäinen kilpailutoiminta muodostui täten aika runsaaksi. Samanlaista toimintaa oli hiihdossaja samoin poika-urheilussa ja poikien hiihdossa. Täten ei toiminnasta ollut puutetta. Vuonna 1936 järjesti Esa Viipuriin piirin murtomaamestaruuskilpailut 3.5. Talikkalan kentän maastossa. Samana kesänä pidetyt kansalliset kilpailut aijottiin muuttaa kansainvälisiksi, kun anottiin Japanilais-kilpailuja, mutta kun japanilaisia ei saatu, pidettiin kilpailut kansallisina ja kilpailut olivat samalla kentän vihkiäiskilpailut, jossa tulot luovutettiin Urheilukentän lautakunnalle kenttävelan lyhentämiseksi.

Vuonna 1937 oli Esan vuoro taas järjestää Esa-Vilkas ottelu, joten sinä kesänä ei järjestetty muita suurempia kilpailuja. Seuraavana kesänä oli tarkoitus pitää kansalliset kilpailut, mutta kun tanskalainen suurjuoksija Harry Siefert saapui maahan, niin sanottiin kilpailuja kansainvälisiksi. Toiset kansainväliset kilpailut pidettiin juhannuksena, joissa päälajina oli 5000 metrin juoksu. Siefert sai kilpailijakseen kultaväpeli Ilmari Salmisen ja sai poistua kilpailuista hävinneenä. Kovan vastuksen Siefert sai myöskin Veikko Tuomisesta, joka jo seuraavana vuonna oli suurtekijä. Samana vuonna oli Esan voimistelujoukkue toisen kerran Helsingin Yleisillä Voimistelujuhllilla, niinkuin jo on mainittu. Samana kesänä oli Koljolan osastolla arpajaisjuhlat ostetun kenttäalueen ja sinne rakennetun juhlalavan velan lyhentämiseksi. Tässä juhlassa esiintyi Esan voimistelujoukkue ja juhlapuheen piti silloinen Urheiluopiston johtaja Akseli Kaskela. Tämä oli yksi niistä arvokkaimmista tilaisuuksista, joita Esa on järjestänyt. Vuoden 1939 ohjelmassa on sitten kaiken sisäisen toiminnan lisäksi kymmenes seuraottelu Esa-Vilkas, jonka Esa järjesti ja voitti 6:n kerran, saaden toisenkin kiertopalkinnon omakseen. Tämä oli semmoinen juhlaottelu, johon oli kutsuttu Kirvun Vilkaan johtokunta, Antrean Urheilukenttälautakunta sekä joukko yksityisiä henkilöitä. Neljäs ystävyysottelu Jääsken Kirijöitä vastaan voitettiin Jääskessä Jääsken uudella urheilukentällä. Kun sitten kokoonnuimme kilpailukauden päättäjäistilaisuuteen 3.10. 1939 ja jaoimme muistopalkintoja etenkin ansioituneille Esan jäsenille, joita olivat Arvi Tonteri, Erkki Jortikka, Reino Martikainen, Tauno Koikkalainen ja Tauno Liimatta (Väinö Sahlman oli saanut aikaisemmin) Emme osanneet vielä arvata, että tämä tilaisuus oli kuin piste kaikelle toiminnalle siellä rakkaalla kotiseudulla. Saimme useimmat kutsun Y.H:n 6.10. 1939 ja edessä oli se suuri ottelu, johon moni sortui. Emme koskaan enää voineet kokoontua samassa kokoonpanossa.

Kestettyämme raskaan sodan kaikkine raskaine menetyksineen oli meidän vielä kestettävä raskain, kotiseudun menettäminen. Mielet eivät olleet korkealla, kun 9.6.1940 kokoonnuttiin eri puolilta maata Riihimäelle. Kokous hyväksyttiin vuosikokoukseksi. Edustettuna olivat pää-, pallo- ja naisosastot sekä Koljolan osasto, yhteensä 11 henkilöä. Muuttuneista oloista huolimatta seuran toimintaa päätettiin jatkaa jossain muodossa. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen agronomi Onni Paajanen. Johtokuntaan tulivat Arvi Jantunen, Hannes Martikainen, Yrjö Kuparinen ja Viljo Räsänen vakinaisina , sekä Reino Martikainen ja Irma Räsänen varajäseninä.

Johtokunta valitsi varapuheenjohtajaksi Yrjö Kuparisen ja sihteeriksi sekä rahastohoitajaksi Hannes Martikaisen. Mitään toimintaa ei näissä oloissa saatu vireille, sillä kaikki olivat niin hajallaan entiset jäsenet, jopa perheetkin. Joitakin suunnitelmia johtokunnalla oli, mutta nekin olojen pakosta raukesivat. Seuran edustus ulospäin jäi melkein olemattomiin. Viipurin piirin vuosikokouksessa edustajina olivat Onni Paajanen ja Arvi Jantunen, joka on kuulunut piirin hiihtojaokseen. Useimmat edustus-urheilijamme eivät voineet osallistua ja tuskin oli paljon harjoitteluhaluakaan, sillä nyt ei ollut Esa-Vilkas ja Kirijät-Esa seuraottelut kannustamassa harjoittelua, niinkuin monesti ennen.

Viljo Räsänen kilpaili useissa kilpailuissa suunnilleen entisellä menestyksellä. Erikoista huomiota ja iloa aiheutti seuramme kasvatti Arvi Tonteri, joka voitti Suomen mestaruuden 400 m juoksussa ajalla 50.3, joka on sama kuin hänen oma ennätyksensä. Hän oli myöskin Suomen edustaja Ruotsi- Suomi B-ottelussa 400 m:llä tullen toiseksi ajalla 50.4, ollen paras suomalainen. Samalla hän edusti 4x 400 m viestissä. Monet muut huomattavat kilpailut Arvi Tonteri suoritti, ollen elämänsä kunnossa. Vaikka iloitsimme Arvin menestyksestä, niin tunsimme katkeruutta siksi, ettei Arvi Tonteri olojen pakosta voinut edustaa kotiseutuaan eikä synnyinseutunsa seuran värejä.

Kokoustenkin pitäminen oli tavattoman vaikeaa, kun kaikki olivat niin tavattoman hajallaan. Niinpä Esankin johtokunnan kokous pidettiin Imatralla, jonne SVUL:n Viipurin johtokunta oli kutsunut neuvottelu- ja samalla piirin vuosikokoukseen 2.2. 1941. Tässä kokouksessa myönsi Viipurin piiri piirin ansiomerkkejä ansioituneimmille seurojen jäsenille, Esalle 17 kpl. Tähän kokoukseen olivat saapuneet O. Paajanen, A. Jantunen ja H. Martikainen, jossa yhteydessä he suunnittelivat pidettäväksi Esan 15-vuotisjuhlakokouksen Riihimäellä ravintola Allinnassa 1.3.1941. Tähän kokoukseen saapui noin 30 seuran jäsentä ympäri Suomen. Kokouksen avasi puheenjohtaja Onni Paajanen, joka valittiin myöskin kokouksen puheenjohtajaksi. Pöytäkirjan tekijäksi valittiin T. Palola. Hannes Martikainen esitti tekemänsä 15- vuotiskertomuksen, jossa oli luettelo niistä jäsenistä, joille Viipurin johtokunta oli myöntänyt ansiomerkin, samoin oli kertomuksessa luettelo talvosodassa kaatuneista sankarivainajista. Seuran puheenjohtaja jakoi sitten SVUL:n Viipurin piirin ansiomerkit, jotka olivat myönnetty seuraaville: Onni Paajanen, Arvi Jantunen, Hannes Martikainen, Emil Silvonen, Väinö Häkkinen, Toivi Palola, Vilho Komi, Reino Martikainen, Väinö Sahlman, Johannes Arminen, Erkki Olkinuora, Viljo Räsänen, Tauno Koikkalainen, Frans K. Pietilä, Hugo Silvonen, Tauno Liimatta ja Arvi Tonteri. Seuran toimintaa päätettiin pitää vireillä sikäli, kuin se vain on mahdollista. Johtokunnan työjako oli seuraava: varapuheenjohtajaksi Y. Kuparinen, rahastonhoitajaksi E. Silvonen ja sihteeriksi R. Martikainen. Johtokunta piti sitten kokouksen 2.6. 1941 Riihimäen asemalla, jossa olivat paikalla O. Paajanen, A. Jantunen, E. Silvonen ja V. Räsänen. Tämä kokous päätti järjestää urheilukilpailut 20. tai 27. p:nä heinäkuuta 1941 Turengissa, joihin olisivat voineet osallistua kaikki Esan entiset jäsenet. Ennenkuin päästiin tähän aikaan, oli sota jo alkanut, eikä kenelläkään ollut tilaisuutta tällaisten kilpailujen järjestämiseen.

Kaikki olivatkin sitten sotatoimissa ja sitä seuranneissa tapahtumissa niin kiinteästi mukana, että aika kuluu 31. 1. 1943 ennenkuin kokoonnutaan jälleen Esan merkeissä. Tämä Esan yleinen kokous oli kutsuttu Antrean kirkonkylän Kilpiän kahvilaan. Tämän kokouksen avasi agronomi Onni Paajanen. Puheessaan hän kosketteli kaikkia niitä vaiheita, joita on ollut sen jälkeen, kun viimeksi olimme koossa kotoisella maaperällä. Puhujan ehdotuksesta omistettiin hiljainen hetki heidän muistolleen, jotka näissä vaiheissa ovat joukosta poistuneet. Kokouksen avaaja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi ja pöytäkirjan tekijäksi valittiin Viljo Räsänen. Kokous katsottiin lailliseksi ja viralliseksi vuosikokoukseksi. Mitään vuosikertomusta ei ollut, sillä 15-vuotisjuhlakokouksen jälkeen ei mitään Esan toimintaa ole ollut, vaikka tapahtumien sarja on ollutkin mitä runsain. Seuran tilit esitettiin ja hyväksyttiin sellaisenaan. Seuran puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti agronomi Onni Paajanen. Johtokuntaan tulivat Hannes Martikainen, Vijo Räsänen, Emil Silvonen ja Paavo Olkinuora vakinaisina, Antti Heikkonen ja Erkki Jantunen varajäseniksi. Johtokunnan työjako oli seuraava: varapuheenjohtaja Antti Heikkonen, sihteeri Hannes Martikainen, rahastonhoitaja Emil Silvonen. Tässä kokouksessa jo päätettiin jäsentenvälisistä hiihtokilpailuista, jotka sitten 7. 3.1943 pidettiin Antrean kk:n Nuorisoseuran talon maastossa. Kilpailussa olivat Äyrännön veljekset, joista huomattavasti kehittynyt Arvo Äyräntö voitti yleisen sarjan. Sarjoja on 5, joissa oli 22 osanottajaa. Keväällä 9.4.1943 pidettiin jäsentenväliset murtomaajuoksukilpailut Talikkalassa urheilukentän maastossa. Miesten sarjassa Vilho Äyräntö osoitti erinomaista kuntoa, sillä hän oli rintamalla harjoitellut Vilho Heinon kanssa, joten häneen kiinnitetty toiveet näyttivät jälleen lupaavilta. Kalle Hämäläinen oli toinen. Poikien sarjassa Kyösti Nieminen näytti myöskin lupaavalta juoksijan alulta. Sotatoimien tähden olivat niin urheilijat kuin toimitsijatkin rintamatehtävissä, joten kilpailujen järjestäminen senkin tähden oli vaikeaa ja kaikilla oli niin tavattoman paljon tehtäviä, ettei urheilulle riittänyt paljonkaan aikaa. Talikkalan Urheilukenttä oli säilynyt tavattoman hyvin, vaikka onhan kentän kilpailukuntoon saattamisessa aina työtä. Jäsentenväliset sarja- ja ottelukilpailut järjestettiin 14.6.1943, joissa miehiä ei ollut montakaan, poikia alle 18 v. sen sijaan runsaammin. Sitten Esan johtokunta teki rohkean päätöksen. Päätettiin järjestää kansalliset kutsuntakilpailut 8.8.1943 Talikkalan urheilukentällä. Pojat eri rintamilta olivat toivoneet, että voisivat lomamatkoillaan kilpailla, kun monet ajan kuluksi harrastivat jonkun verran sielläkin urheilua. Siellä oli paljon kilpailuja, joissa Antreankin pojat Erkki Jortikka, Oskari Kuikka, Tauno Liimatta, Viljo Äyräntö ja Arvi Tonteri osoittivat erinomaista kuntoa, samoin Reino Martikainen, Toivo Puusniekka, Vilho Arminen ja Aarne Ikävalko. Erkki Jortikka ja Tauno Liimatta edustivat Esaa Suomen Urheilumestaruuskilpailuissa samana vuonna. Nämä kilpailut herättivät ansaittua huomiota koko maan urheilupiireissä. Kilpailuihin ilmoittautui kai satakunta osanottajaa, mutta sattui niin ikävästi, että tilanteen takia kaikki lomat peruutettiin, joten ainoastaan jotkut lähiosastoista pääsivät tulemaan, joten osanottajien luku oli noin 30. Kilpailupäiväksi osui ankara sade, joka pilasi yleisömenestyksen ja tulostason, kun kenttä oli yhtenä vesilammikkona. Näin meni hukkaan tämä hyvä yritys ja tuotti vielä useita tuhansia markkoja tappiota laihaan seuran kassaan.

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 23.1. 1944 Antrean Sokeritehtaan ruokalassa, jossa puhetta johti O. Paajanen ja hänet valittiin edelleen seuran puheenjohtajaksi. Johtokuntaan Viljo Räsäsen tilalle tuli Leo Järveläinen, muuten johtokunta pysyi entisenä. Toimintamahdollisuuksien järjestely silloisissa oloissa oli erikoisen huomion kohteena. Jäsentenväliset hiihtokilpailut pidettiin 13.2. 1944 Antrean Sotilaspoikien kanssa yhteisesti Antrean kk:ssä. Kilpailusarjoja oli 6, joissa miesten ja naisten sarjoissa oli vähän osanottajia, mutta poikien sarjoissa oli ilahduttavan paljon. Johtokunnan kokouksessa, joka pidettiin 7.5. 1944, päätettiin pitää 21.5. 1944 jäsenten väliset murtomaajuuskilpailut Talikkalan urheilukentällä. Miesten sarja jäi kokonaan kotona olevien miesten varaan, mutta alle 18 ja 15 vuotisten sarjoissa oli taas paljon poikia mukana.

Tähän se toiminta sitten päättyi siellä kotiseudulla. Alkanut suurhyökkäys 9.4.1944 Karjalan kannaksella oli saanut puolustuksemme horjumaan ja jouduimme jättämään rakkaan Karjalamme kesän kauneimpaan asuun pukeutuneena. Sodan paine myöhemmin helpotti, joten voitiin kyllä palata suurempaan osaan Antreaa heinäntekoon ja viljojen korjuuseen, mutta tehdyn välirauhan mukaan, joka rauhanteossa vahvistettiin, jouduttiin Karjala jälleen luovuttamaan Moskovan rauhan rajoja myöten.

Esa menetti talvisodan jälkeen tapahtuneessa alueluovutuksessa kaiken omaisuutensa. Palkintokokoelma saatiin pelastetuksi ja arkistokin tuli suurimmaksi osaksi pelastetuksi paitsi jo aikaisemmin mainittu tuloskirja katosi, joka oli korvaamaton vahinko. Menetetyistä omaisuudesta talvisodan jälkeen tehty korvausanomus oli 96.808 mk, pelastetun omaisuuden arvoksi laskettiin 22.055 mk jakautuen kassatili 12.155 mk ja omaisuustili 9.900 mk. Tämän anomuksen ja paikan päällä tehdyn arvion perusteella sai Esa elokuulla 1943 vahingonkorvausta 26.440 mk. Tämäkin korvaus pantiin heti Koljolan lavan korjauksiin, että olisi voitu järjestää juhlia, kun ei ollut muita paikkoja. Lava otettiin kuitenkin armeijan käyttöön, ennenkuin Esa ehti järjestää siellä yhtään juhlia. Antrean ns.piirin ja Antrean Marttojen kesäjuhlat sekä Antrean Aseveljien juhla siellä ehdittiin pitää ennenkuin armeija otti sen haltuunsa. Koljolan kenttäalue jäi entiselleen, paitsi että koko alue oli varattu armeijalle. Noskuan kenttä oli käyttämättä, eikä sitä ehditty vielä kunnostaa.

Toisessa alueluovutuksessa jäi Esan omaisuus taas Antrean tai katosi evakkomatalla. Omaisuudesta tehtiin korvausanomus puheenjohtajan ja sihteerin neuvottelun perusteella, joka päättyi summaan 219.370 mk. Anomuksen perusteella myönnettiin korvaus 150.000 mk, joka on ollut ainut tuki Esan toimintaa järjestellessä täällä uusilla asuinsijoilla. Kun antrealaiset 1945 alkoivat vähitellen siirtyä nykyisille asuinsijoille, niin myös Esan toiminta alkoi saada joitakin mahdollisuuksia jonkinlaiselle toiminnalle. Puheenjohtajan Onni Paajasen mukana kulki Esan toiminta Lopelle Launosiin, jossa se jatkui yhtenä osastona, vaikka antrealaisia oli Hausjärvellä, Janakkalassa, Vanajassa ja Riihimäellä. Antrealaisia hakeutui siksi jo paikallisiin seuroihin, kun Esan toiminta oli liian kaukana ja vähäistäkin. Riihimäki olikin keskeisin paikka antrealaisten yhteiselle toiminnalle. Seuran säännöt eivät tietystikään olleet sopivat tähän tilanteeseen, mutta näilläkin säännöillä olisi voitu organisoida seuran toiminta laajempaakin toimintaa varten.

Entinen pääosasto oli seuran johtokunta ja sihteerinä toimi Jussi Arminen. Lopen osastosta puhutaan 21.4. 1946 erillisenä osastona. Vuosikokouksessa 5.1. 1947 seuran pitkäaikaisin puheenjohtaja agronomi Onni Paajanen siirtyi pois antrealaisten keskuudesta ja jätti paikkansa. Tämä oli suuri menetys Esalle, että menettää niin kokeneen, oppineen ja arvovaltaisen puheenjohtajan kuin Paajanen oli. Rauhallisena ja peräänantamatta hän työskenteli aina seuran parhaaksi. Melkein vasten tahtoaan hänet valittiin 18.1. 1931 Esan puheenjohtajaksi ja on ollut yhtäjaksoisesti tällä paikalla ja aina ollut valmis uhraamaan voimiaan ja varojaankin, sillä tuskin kukaan on nähnyt puheenjohtajan tekevän laskun menoistaan. Kun Esaa vastaan alussa käytiin monenlaista kampanjaa, valittiin hänet tälle paikalle enemmän esiliinaksi kuin varsinaisena seuratai urheilumiehenä. Vähitellen hän lämpeni asiassa ja on tehnyt seurassa sellaisen työn, että Esan on syytä muistaa tämä 25-vuotispäivänään. Onni Paajasen nimi tulee säilymään Esan I kunniapuheenjohtajana kautta tulevien aikojen.

Puheenjohtajaksi valittiin sitten yksi Esan monella tavalla ansioitunut entinen jäsen, joka oli siirtynyt lähelle Esan toiminta-aluetta, nimittäin tilanhoitaja Vilho Komi. Hän muutti Hyvinkäälle, mutta osottautui vaikeaksi sieltä käsin hoitaa monia niitä järjestelyjä ja sitä toimintaa, jota seura tarvitsi päästäkseen tulokselliseen toiminnan alkuun. Hänen aikanaan seura siirtyi Uudenmaan piiriin, joka olikin toiminnan ehto. Pari johtokunnan kokousta on vain saatu aikaan tänä vuonna, joka on toiminnan kannalta liian vähän. Koko seuran johtokunta on liian laajalta alueelta ollakseen toimintakykyinen. Vuosikokous 3.3.1948 saa Komin pysymään paikallaan ja valitsee johtokuntaan seuran perustavan jäsenen Hannes Martikaisen, kun on kuultu hänen olevan tulossa Esan toiminnan piiriin. Tehtäviensä johdosta hän voi vasta kesän syyspuolella perehtyä seuran toimintaan ja niihin toiminnan mahdollisuuksiin, joita Esalla näissä oloissa on. Hänen aloitteestaan saadaan kokoon laajempi neuvottelukokous, jossa harkitaan perusteellisesti seuratoiminnan tehostamista, tulevaa organisointia ja sopivia henkilöitä jokaiselle vähänkin johtavammalle paikalle. Valitaan erikoinen toimikunta valmistelemaan asiaa vuosikokoukselle. Vuosikokous 9.1. 1949 valitsee seuran uudeksi puheenjohtajaksi maatalousteknikko Valteri Olkinuoran Vilho Komin kieltäytyttyä. Johtokuntaan tulee Hannes Martikainen, Jussi Arminen, Viljam Paajanen ja Antti Mälkiä vakinaisina, varalle Väinö Tauru ja Esko Ruponen. Nyt valittiin eri urheilujaostot ja niiden puheenjohtajat, jotka ovat johtokunnassa ajamassa jaostonsa asioita.

Tämä oli jo toiminnan laajentumista ja näin tuli toimintaan mukaan saatuja, joilla oli myös toiminnasta jotain vastuuta. Vuosikokous päätti myös valita seuralle toiminnanjohtajan, johon tehtävään kokous pyysi Hannes Martikaista. Hän suostui ottamaan tehtävän vastaan ilman palkkiota ainoastaan todelliset kulut suorittamalla. Johtokunta valitsi hänet samalla sihteerin tehtäviin. Uuden toiminnanjohtajan ja sihteerin työ ei muodostunut pitkäaikaiseksi, sillä jo 1.3. 1949 siirtyi hän pois Esan toiminnan alueelta, joten sihteerin toimi annettiin ja saatiin vastaanottamaan johtokunnan ulkopuolelta Esko Kekille.

Toiminnanjohtajan tehtäviä Hannes Martikainen lupasi hoitaa sikäli, kun niihin on mahdollisuutta, kuitenkin enemmän vain ohjailevassa mielessä. Näillä toimenpiteillä on kuitenkin seuratoiminta saatu paljon elpymään ja toimintaa on ollut jo riittävästi useana aikana. Vuosikokouksessa 14.1.1951 pysyy seuran johtokunta suunnilleen ennallaan. Kun Esan perustamisesta 28.2. 1951 on kulunut 25 vuotta, sen johtokunnan tuona juhluvonna muodostavat seuraavat henkilöt. Puheenjohtaja on edelleen maatalousteknikko Valteri Olkinuora, johtokunnan muut jäsenet Hannes Martikainen, Arvi Pöhö, Antti Tiainen (uusi jäsen johtokunnassa), Antti Mälkiä, varajäsenet Esko Ruponen ja Erkki Koljonen. Lisäksi jaostojen puheenjohtajat ja osastojen edustajat. Tällä kerralla kuuluu Esaan 4 osastoa, jotka ovat Lopen Launosten, Hausjärven, Riihimäen ja Punkka- Paiston osastot Kaksi viimeksi mainittua ovat perustetut v. 1950. Näin on Esan toiminta järjestymässä vähän laajemmalla pohjalla. Toimintamahdollisuudet monessa ovat paremmat, kuin sen ajan mahdollisuudet, kun Esa 25 vuotta sitten perustettiin. Toimintatahtoa ja tarmoa tarvitaan edelleenkin ja sitä on tarvittu toiminnan kaikissa vaiheissa. Ei ole ihme, jos Esan toiminnalla on vastustajia täällä uusilla asuinsijoilla, kun niitä oli jo silloin siellä kotiseudulla Antreassa. Tuntuu ihmeelliseltä näin kauan asiaa seuranneena, että vasta täällä olen joutunut ensimmäisen kerran käymään kiittämässä Esan saamasta rahalahjasta. Esan toiminta on saanut täällä jo kiitostakin jos lienee saanut moitettakin. Launosten osasto on saanut erikoista huomaavaisuutta hra Arvi Paloheimon puolesta, josta koko Antrean urheiluväki on tuntenut erkoista mielihyvää ja kiitollisuutta. Tällä tavoin onkin Launosten osaston toiminta jo muodostunut tulokselliseksi.

Palataksemme siihen toimintaan, jonka olemme saaneet aikaan senjälkeen kun toisen kerran jouduimme jättämään kotoiset kunnaat. Tapasimme entiset ystävämme ja kilpatoverimme kirvulaiset Helsingissä 1.8.1946. Silloin sovimme, että vaalitaan entisiä perinteitä 10- seuraottelun jälkeen ja järjestetään pitäjä-ottelu Antrea- Kirvu 8. 9. 1946 Riihimäellä. Tähän otteluun pääsee mukaan entiset ja nykyiset Esan ja Vilkaan jäsenet. Tämän ensimmäisen yhteenoton voitti Kirvu 56 pisteellä Antrean 50 pistettä vastaan. Samoin kävi myöskin seuraavan kerran 17. 8. 1947. Nyt oli Kirvun voitto vielä selvempi. Pisteet: Kirvu 57 pistettä ja Antrea 47 pistettä. Seuraavan vuoden ottelun, joka pidettiin edelleen Riihimäellä 15. 8. 1948 Antreakin onnistui jo paremmin saamaan uusia lupaavia jäseniä mukaan ja ottelu muodostui paljon tasaväkisemmäksi ja piste-ero oli vain 5 pistettä. Pisteet: Kirvu 56 pist. ja Antrea 51 pist. Seuraavaan otteluun kirvulaiset kutsuivat vieraakseen Imatralle 25. 6. 1949. Tänne matkustivat antrealaiset nuoremmalla joukkueella ja tuntui epätavalliselta, kun jotkut valitut jäivät pois ja joitakin entisiä kilpailijoita ei tavattu. Vuoksenniskalla oli sentään entisen Esan jäsenen Eino Seppälän poika Jorma Seppälä kehittynyt jo tunnetuksi tekijäksi ja tuli auttamaan meidän edeltäpäin tietämättä. Tämän yllätyksen olivat entiset Esan jäsenet ja ystävät Erkki Olkinuora ja Arvi Jantunen järjestäneet. Tästä avusta ja kotoisen maaperän lähellä tuntien saivat antrealaiset ja Esan pojat sellaisen kilpailuhurman kuin ennen Esa-Vilkas otteluissa siellä kotoisella maaperällä. Tämän kilpailun voitti Antrea. Myöskin toisen tunnetun urheilijan Veikko Henttosen avustamana. (He olivat mukana myös seuraavana

vuonna). Tämä oli yllätys antrealaisille itselleenkin ja kirvulaiset isäntämme olivat tyytyväisiä, kun kilpailuissa oli entisten kilpailujen tuntua, joka sai myös silloin pojat urheilemaan. Vuonna 1950 tulivat kirvulaiset jälleen Riihimäelle, mutta nyt olivat antrealaiset päässeet jo voiton makuun ja voittivat toistamiseen. Jokin kosketus näihin kilpaveljiin ja ystäviin on säilytettävä. Jatkuvatko nämä ottelut entisen laatuina vai tuleeeko niihin muutoksia, on ennen aikaista sanoa. Nämä ovat olleet vain semmoisia ystävyysotteluja ilman mitään kiertopakintoja. kun Vilkas on entisajan ja nykyisinkin Viipurin piirin seuroja ja Esa kuuluu Uudenmaan piiriin, on nämä ottelut järjestettävä kansallisena kutsuntakilpailuna.

Esalla on ollut muitakin ystävyysotteluja, joista ensimmäinen käytiin Tervakosken Patoa vastaan 1948. Sen Pato voitti 1 pisteellä. Tämä ensimmäinen ottelu oli Tervakosken kentällä. Vuonna 1949 oli toinen ottelu Riihimäellä ja nyt voitti jo Esa 11 pisteen erolla, joten Esan urheilutaso oli jo huomattavasti kohonnut. Kolmas ottelu oli jälleen Tervakoskella v. 1950 ja Esa voitti nytkin selvästi. Hausjärven Urheilijoiden kanssa on suoritettu kaksi seuraottelua, samoin ystävyysotteluna. Ensimmäinen ottelu suoritettiin 1949 ja toinen 1950. Molemmat ottelut on pidetty Hausjärvellä Ahjolan kentällä ja ne on voittanut Esa. Tämäkin jo osoittaa, että Esa on urheilullisesti kehittyvässä. Esalla on myöskin ollut menestystä piirin mestaruuskilpailuissa, vaikka tasoa ei vielä olekaan, niin joitakin jo palkinnoille kykeneviä kilpailijoita Esalla on. Lupaavimmalle näyttäviä nimiä tällä kerralla ovat Erkki Viskari, Kyösti Nieminen, Auvisen veljes- ja sisarsarja, Pekka Tiitinen, Pentti Paajanen, Yrjö Tamminen, Paavo Rahkonen, Toivo Vepsä, Toivo Linna, Risto Ikonen, Esko Ruponen ja monia muita mainitsematta. Heikoin kohta Esan toiminnassa on ollut nuorisotoiminnan heikkous. Tästä johtuu, että Esa on vasta III luokan seura. Nuorisotyön heikkous johtuu johtajien puutteesta. Tämä syy on poistettava, sillä siltä pohjalta voimme odottaa ja katsoa Esan työllä olevan mahdollisuuksia näissä nykyisissä oloissa. Esan hiihtäjien joukko on jälleen vahvistumassa, kun joukko entisiä Esan jäseniä liittyi jälleen Esaan Riihimäen osaston perustamisen yhteydessä. Nyt ovat jälleen hiihtäjien, tosin ikämiesten sarjoissa Matti Haukka, Vilho Arminen ja Eino Pyyhtiä. Nuorempia, vielä kehittyviä hiihtäjiämme ovat Olavi Sokka, Antti Tiainen, Pauli ja Mauno Haukka, Erkki Pullinen ja Pentti Ikävalko sekä monia muita erittäin lupaavia poikia. Esan voimia ei ole jaettu monille eri linjoille, eikä siihen ole vielä erikoisia mahdollisuuksia, kun harjoitusmahdollisuudet ovat rajoitetut. Oikea seurahenki on jälleen vahvistumassa, eikä antrealaisella nuorukaisella olekaan syytä hakeutua vieraisiin seuroihin sen takia, ettei Esassa toimittaisi. Siihen täytyy olla jotkut muut syyt.

Jos katselemme Esan toimintaa niiden tulosten valossa, joita saavutimme jo Antreassa ennen talvisotaa, niin huomaamme, että tulokset, jotka tähän on kerätty aluksi Arvi Jantusen ja Hannes Martikaisen muistitietojen perusteella ja tarkistettu myöhemmin asianomaisten itsensä antamien tietojen, sanomalehtileikkeiden sekä muiden käytettävissä olevien tietojen perusteella, kestävät vertailun tänäkin päivänä useampaan maalaisseuraan. Seuraava luettelo pitäisi olla ehdottoman todenperäinen.

	100 m	Arvi Tonteri	11.2
	200 m	Arvi Tonteri	23.4
	400 m	Arvi Tonteri	(50.3) 51.3
	800 m	Kalle Hämäläinen	1.57.7
x	1500 m	Vilho Aakula	(400.2) 408.2
x	3000 m	Tauno Liimatta	8.56
	3000 m estej.	Tauno Liimatta	9.52.6
x	5000 m	Tauno Liimatta	-15.28
	10000 m	Tauno Liimatta	32.33
	15000 m	Tauno Liimatta	50.28
	10 mail.	Tauno Liimatta	53.41
	pituus	Reino Martikainen	6.47
	korkeus	Reino ja V. Sahlman	176
	seiväs	Väinö Sahlman	360 = (345)
x	kuula	Erkki Jortikka	13.88
x	kiekko	Heikki Möttölä	40.96
x	keihäs	Vilho Tilli	60.22
	moukari	Jussi Siltanen	54.50

Joissakin lajeissa olisimme silloin voineet esittää jonkinlaista tasoakin, jotka on merkitty x:llä. Eipä muutkaan lajit moukaria lukuunottamatta liene olleet yhden vain kärkituloksen varassa.

Moukaritulos olikin silloin yli virallisen Suomen ennätyksen. Näitä tuloksia on myöhempi toiminta kyennyt vain kahta parantamaan. Tämän hetken nopein juoksijamme Erkki Viskari on jo kahtena kesänä 1949 ja 1950 juossut 11.2 tuloksia useampia. Samoin on hän kahdesti parantanut pituushypyn tuloksia 1949 ja hyppäsi EV. Riihimäellä Esa-Pato-ottelussa 6.51 ja 1950 hän voitti pituushypyn rautatieläisten kilpailuissa Ruotsissa tuloksella 668 cm. Esan urheilijakaarti on jälleen vahvistumassa, mutta kestää vielä kauan entisen laajuisella rintamalla pystyttäviin tuloksiin. Tähän on kuitenkin kannustamassa entiset saavutukset ja perinteet.

Seuratoiminta onnistuakseen ei ole pelkkää juhlaa, se vaatii toimitsijoiltaan tavattoman paljon työtä ja ponnisteluja. Esan toiminnassa on vain 10-vuotisjuhlaa voitu viettää valoisin tulevaisuudentoivein, jolloin odotettiin seuraavalta vuosikymmeneltä yhä suurempia työn tuloksia. Tämä toivo kannusti työhön entistä suuremmalla innolla. Tässä juhlassa, joka saatiin viettää seuran syntymäsjöilla, ei vielä voitu juhlaa työn saavutuksia, mutta se oli sellainen etappi, joka kannusti ponnistelemaa eteenpäin. Kymmenvuotistoiminnan ja juhlan jälkeiset vuodet olivatkin sitten Esan tuloksellisemman toiminnan aikaa, josta rupeaa näkymään tuloksia niin taloudellisella alalla kuin urheilullisestikin. Taloudellinen pohja alkaa varmistua, seuran organisointi useammalla alalla alkaa toimia kitkattomasti ja kokemusta omaavia johtajia alkaa olla useammalla alalla ja jokaisessa osastossa. Mutta siihen se sitten loppuikin. Kaikki tuntui menneen hukkaan, kun joudutaan 15-vuotisjuhlan merkeissä kokoontumaan kokonaan vieraissa oloissa, mutta uskoa tulevaisuuteen ei vielä menetetä, vaikka mitään lupauksia tuloksellisesta toiminnasta ei ole näköpiirissä. Luotetaan siihen, että meillekin täytyy löytyä toiminnan mahdollisuus. SVUL:n Viipurin johtokunta rohkaisee piiriin kuuluvia seuroja silloisten vaikeuksien

keskellä myöntäen seurojen johtaville ja ansiotuneimmille jäsenille Viipurin piirin ansiomerkkejä. Esalle myönnettiin näitä merkkejä 17 kpl ja saivat niitä seuraavat henkilöt:

1. Agronomi Onni Paajanen
2. Sot. virkam. Arvi Jantunen
3. Myymälänhoitaja Hannes Martikainen
4. Varatuomari Väinö Häkkinen
5. Kauppias Emil Silvonen
6. Rautatien virkamies Toivi Palola
7. Tilanhoitaja Vilho Komi
8. Varastonhoitaja Reino Martikainen
9. Maalari Väinö Sahlman
10. Vaihde miesten esimies Johannes Arminen
11. Vaihde mies Erkki Olkinuora
12. Asemamies Viljo Räsänen
13. Rautat. virkamies Tauno Koikkalainen
14. Maamieskoulun johtaja Frans K. Pietilä
15. Tehtailija Huugo Silvonen
16. Liikeapulainen Tauno Liimatta
17. Työnjohtaja Arvi Tonteri

Ansiomerkkien jaon toimitti seuran puheenjohtaja Onni Paajanen seuran 15-vuotisjuhlakokouksessa, joka pidettiin Riihimäellä ravintola Allinnassa 1.3.1941. Sinne oli saapunut 30 seuran jäsentä ympäri Suomen. Viisitoistavuotis-toimintakertomuksessa on luettelo myöskin niistä Esan jäsenistä, jotka kaatuivat talvisodassa 1939- 1940. Samoin siinä on lueteltu ensimmäisistä urheilijoista, kuten Ensio Pelli, Viljam Martikainen, Joonas Raami, Matti Pöhö, Kalle Hankkia, joiden työtä ja saavutuksia kiitollisuudella tahdotaan muistaa, sekä lisäksi nuoremmista Toivo Tiainen, Matti Haukka, Aarne Partanen, Eero Toiviainen, Eino ja Lassi Jussila, Tauno Kuparinen ja Tauno Talja sekä vielä toimitsijoista Väinö Ronkanen, Aleks Hupponen, Arvo Melin, Yrjö Kuparinen ja Antti Heikkonen. Seuran saavutukset ja perinteet sekä se henki, joka on kannustanut monissa vaikeuksissa, koetetaan säilyttää perinteenä tulevia aikoja varten, on tämän 15- vuotisjuhlakokouksen pyrkimyksenä.

Kun seura sitten jatkosodan aikana pääsi takaisin entiselle kotiseudulle, niin siellä jo ensimmäisessä kokouksessa päätettiin ryhtyä keräämään aineistoa seuran 20-vuotistoimintakertomusta varten. Tarkoituksena oli, että tämä omistetaan erityisesti sankarivainajien muistolle. Monien kiireiden vuoksi tuskin monikaan edes muisti ajatella tällaista tapahtumaa, ennenkuin se oli jo taas esillä. Ajatus tämän 20-vuotistoimintakertomuksen painattamisesta, johon olisi tullut molemmissa sodissa kaatuneiden Esan jäsenten kuvat, sai varojen puutteessa raueta, vaikka tämmöinen 20-vuotistoimintakertomus sankarivainajaluetteloiheen kirjoitettiinkin. Painatus sai jäädä odottamaan parempia aikoja. Myöhemmin heräsi ajatus Antrean muistoteoksen aikaan saamiseksi, jossa olisi Antrean ja Vuoksenrannan sankarivainajille omistettu osasto, sai Esan sankarivainajien muisto paljon

arvokkaamman muodon. Sankaripoikiemme muistoa olimme pyrkineet vaalimaan ja näin se ajatus toteutuu paljon arvokkaammassa muodossa. Kaksikymmenvuotisjuhlakokouksen joutuimme pitämään Riihimäellä ravintola Allinnassa, samoin kuin 15-vuotisjuhlakokouksen. Toivottiin, että uusi usko ja toivo kannustaisi alkamaan uutta taivalta niissä uusissa oloissa, joihin seuramme ja koko karjalainen kotiseutunsa menettänyt väestö oli joutunut. Tämä 20-vuotisjuhlakokous kutsui seuran perustajajäsenen Hannes Martikaisen ensimmäiseksi kunniajäseneksi. Samalla ilmoitti Arvi Jantunen pitämässään puheessa, että SVUL:n liittohallitus on myöntänyt Hannes Martikaiselle SVUL:n ansiomerkin siitä pitkäaikaisesta työstä, jonka hän on urheilun hyväksi tehnyt.

Samassa tilaisuudessa jaettiin ne 20 kpl SVUL:n 40-vuotisjuhlamerkkejä, jotka Esalle oli myönnetty ja niitä saivat

1. Onni Paajanen
2. Arvi Jantunen
3. Hannes Martikainen
4. Emil Silvonen
5. Eero Toiviainen
6. Jussi Arminen
7. Väinö Sahlman
8. Erkki Olkinuora
9. Antti Heikkonen
10. Viljo Räsänen
11. Väinö Häkkinen
12. Tauno Liimatta
13. Antti Sintonen
14. Hugo Silvonen
15. Reino Martikainen
16. Aulis Kekki
17. Väinö Olkinuora
18. Vilho Komi
19. Esko Meronen
20. Aleks Hupponen

Kun Esa nyt toimintansa uudelleen alkaneena suunnittelee 25-vuotisjuhlan viettämistä, on sen johtoportaisissa tehty suunnitelma myöskin niistä kunnianosoituksista, jotka suoritetaan 25-vuotisjuhlan yhteydessä.

1. Ensimmäiseksi kunniapuheenjohtajaksi kutsutaan pitkäaikainen puheenjohtaja agronomi Onni Paajanen, niinkuin jo aikaisemmin hänen eronsa yhteydessä on mainittu.
2. Toiseksi kunniajäseneksi kutsutaan johtaja Arvi Jantunen.

Hänen ansionsa Esan työssä ovat suuret ja arvokkaat. Hän toimi seuran sihteerinä 7 vuotta mitä ansiokkaimmin, säästämättä koskaan vaivojaan ja työtään. Hän oli aina valmis toimimaan seuran

hyväksi olipa sitten kysymys kilpailujen järjestely- tai toimitsijatehtävät. Esan toiminta oli tullut niin läheiseksi ja rakkaaksi, että vielä senkin jälkeen, kun hän joutui kauemmaksi Esan toimintapiiristä hän oli aina valmis auttamaan ja tukemaan kaikessa, missä se vain oli mahdollista. Kaikesta kiitollisena onkin Esan johtokunta päättänyt anoa Arvi Jantuselle ja Onni Paajaselle SVUL:n ansiomerkin.

Seuraavat jäsenet kutsutaan seuran kunniajäseniksi:

kauppias Emil Silvonen, Inkeroinen
varatuomari Väinö Häkkinen, Helsinki
konduktööri Johannes Arminen, Riihimäki
tilanhoitaja Vilho Komi, Hyvinkää
asemapäällikkö Toivi Palola, Haapakoski
maalari Väinö Sahlman
konduktööri Erkki Olkinuora, Vuoksenniska
liikuntaneuvoja Viljo Räsänen, Helsinki
varastonhoitaja Reino Martikainen, Linnavuori
kauppias Toivo Tiainen, Jyväskylä
konstaapeli Matti Haukka, Riihimäki
maanviljelijä Eino Pyyhtiä, Loppi

Huom. 3 viimemainitulle anotaan Hiihtoliiton ansiomerkkiä

vääpeli Tauno Liimatta, Korja
maanviljelijä Otto Husu, Hausjärvi
tehtailija Huugo Silvonen, Koski Hl.
agronomi Frans K. Pietilä, Jokioinen
työmies Antti Heikkonen, Tammela
herra Arvi Paloheimo, Launonen

Edellä mainittujen henkilöiden ansiot ovat monenlaiset ja arvokkaat, vaikka kaikkia ansioituneita ei voida lähemmin luetella. Monen ansiot ovat joko urheilulliset tai järjestelytyöstä, mutta joukossa on henkilöitä, jotka vähemmän näkyvällä paikalla seuratoiminnassa ovat tehneet huomattavia palveluksia Esan toiminnalle. Tämän luettelon ulkopuolelle jää vielä paljon seuran jäseniä, jotka mitä merkittävimmällä tavalla ovat avustaneet ja vain heidän työnsä turvin on päästy niihin tuloksiin, joista vielä tälläkin hetkellä voimme Esan olemassaolosta iloita.

Esan 25-vuotisesta toiminnasta on mennyt paljon hukkaan, niinkuin monen urheilijankin mahdollisuudet ovat sotien johdosta menneet olemattomiin. Kuitenkin se henki, joka ehti jo niinä parhaina toimintavuosina kasvaa ja vahvistua, on jollakin tavoin säilynyt ainakin vanhemman polven keskuudessa. Se tuntee mielihyvää nähdessään, että starttikuoppiin ovat asettuneet nuoret voimat. Ne haluavat jatkaa sitä työtä, joka hyvään alkuun päässeenä ikäänkuin rajun myrskyn johdosta oli keskeytettävä. Kun Esa nyt uusia voimia saaneena on kuitenkin saavuttanut 25:n maalipylvään, meidän kunnia-asiana on myöskin tukea sitä suurta nuorisjoukkoa, joka

joutui uhraamaan kaikkensa, ennenkuin seuratoiminnassa saavutimme miehen iän. Monia vaiheita olemme tällä taipaleella kokeneet ja paljon ovat kulkijat vaihtuneet, mutta matkan päämäärä on pysynyt samana. Vaikeudet eivät vieläkään ole loppuneet. Se kokemus, joka tällä matkalla on saavutettu, pitäisi osata tallettaa, ettei uusia voimia tarvitsisi tuhlaa hukkaan, niinkuin silloin, kun kaikki olimme kokemattomia.

Vaikka Esan toiminta onkin saatu nyt jollakin tavalla kootuksi jälleen, niin monet ovat ne vaikeudet, jotka ovat edessä. Mukautuminen ja tottuminen näissä oloissa uudelleen organisoidussa muodossa toimimaan vie oman aikansa. Myöskin rahatulojen järjestäminen toimintaa vastaavalle tasolle ovat kysymyksiä, joihin on kiinnitettävä erikoista huomiota. Sisäharjoituspaikkojen, juhlien ja iltapaikkojen puuttuminen Riihimäen ja Punka-Paiston osastoilta kokonaan on suuri puute, joka ei ole helposti korjattavissa. Erikoisesti Riihimäellä vaikeuttaa tämä kysymys paljon, kun muutenkin osaston ja koko seurankin toimintaa ei katsella suopeasti.

Seuran toiminta on kuitenkin jatkuvasti kehittynyt. Jäsenmääräkin on kohonnut ja oli v. 1950 348 jäsentä. Vuonna 1949 määrä oli vain 185, jolloin Esa oli III luokan seura. Nyt Esalla on B-luokassa 3, C-luokassa 8 miesurheilijaa ja 1 A-luokan ja 2 B-luokan sekä 3 C-luokan poikayleisurheilijaa. Lisäksi Esalla on 4 I luokan, 4 II luokan ja 6 III luokan hiihtäjää. Palkintotuomarikysymyksen on jo sikäli järjestyksessä, että Esalla on 1 I luokan ja 25 III luokan palkintotuomaria, sekä 1 III luokan lähettäjä. Kun Esa vain saisi nuorisotoimintansa jo laaditun organisaation mukaiseen kuntoon, niin seura voisi kohota luokassa. On vain koulutettava joka osastoon innostuneita nuorisotyön johtajia ja saatava kaikki karjalaiset, ainakin antrealaiset, jotka antavat jotain arvoa niin menneelle kuin nykyisellekin Esan työlle, tukemaan ja auttamaan. Esa pyrkii edelleen kasvattamaan jäsenistään ruumiillisesti ja myös henkisesti terveitä kansalaisia, sellaisia, jotka työllään kunnioittaen vaalisivat entisiä perinteitä, mutta asettaisivat tulevaisuuteen nähden päämääränsä korkealle.